

FIȘA DISCIPLINEI

Bazele civilizației. Tehnologia și începuturile istoriei la Dunărea de Jos

UP.09. F1.O.1.1

2020-2021

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Teologie, Litere, Istorie și Arte
1.3	Departamentul	Litere, Istorie și Arte
1.4	Domeniul de studii	263303
1.5	Ciclul de studii	Master
1.6	Programul de studiu / calificarea	Zi/Istorie

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei		Bazele civilizației. Tehnologia și începuturile istoriei la Dunărea de Jos								
2.2	Titularul activităților de curs		Conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu								
2.3	Titularul activităților de seminar / laborator		Conf. univ. dr. Sorin Cociș								
2.4	Anul de studii	I	2.5	Semestrul	I	2.6	Tipul de evaluare	E	2.7	Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	3	3.2	din care curs	2	3.3	S / L / P	1
3.4	Total ore din planul de învăț.	42	3.5	din care curs	28	3.6	S / L / P	14
Distribuția fondului de timp alocat studiului individual								ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								13
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								14
Tutorat								2
Examinări								2
Alte activități								2
3.7	Total ore studiu individual						77	
3.8	Total ore pe semestru						125	
3.9	Număr de credite						7	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	
4.2	De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	-
5.2	De desfășurare a laboratorului	-

6. Competențe specifice vizate

Competențe profesionale	CT.1 Profesionale
	C1. Regăsirea informației despre trecutul istoric. Evaluarea fundamentală a valorii relative a diverselor lucrări de referință (bibliografii, enciclopedii, dicționare de specialitate etc.) și baze de date din domeniul studiilor istorice. - Identificarea lacunelor existente în cunoașterea istorică, verificarea stadiului cunoașterii folosind principalele lucrări de referințe existente. Propunerea, la un nivel general, a unor căi de îmbogățire a cunoașterii în legătură cu probleme istorice cu un grad redus sau mediu

	<p>de complexitate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea rapidă și utilizarea corectă a informațiilor din izvoarele istorice și a informațiilor istorice cu un grad redus și mediu de detaliere. - Interpretarea la un nivel elementar a informațiilor regăsite în lucrările de referințe și în bazele de date pe teme istorice, explicitând principalele concepte, fenomene și procese istorice la care se referă acestea. - Utilizarea adecvată a cunoștințelor de bază privind evoluția generală a istoriografiei, periodizarea istoriei, principalele lucrări de referințe și baze de date referitoare la diferitele epoci, probleme, procese și fenomene istorice, precum și cu privire la organizarea și funcționarea principalelor instituții de informare și documentare publică. <p>C 2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza critică a izvoarelor istorice, coroborarea conștientă a cunoștințele provenite din afara izvoarelor cu cele provenite din izvoare pentru (re)stabilirea unor fapte și procese istorice, contextualizarea judecăților de valoare existente cu privire la aceste fapte și procese istorice și corelarea, la un nivel elementar, a informațiilor disponibile despre trecutul istoric cu problemele prezente în analizele istoriografice referitoare la epoca respectivă. - Aplicarea metodelor criticii interne și externe în studiul izvoarelor istorice editate (texte, mărturii orale, vestigii etc.) în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice. - Definirea și prezentarea corectă a principalelor concepte folosite în studiile istorice, în descrierea și analizarea etapelor și proceselor din istoria omenirii, stadiul actual al istoriografiei și metodele centrale ale cercetării istorice. - Identificarea limitelor existente în analiza informațiilor despre trecutul istoric, a cauzelor acestor limite și să propună ipoteze alternative de interpretare a faptelor istorice. - Interpretarea, compararea și relaționarea datelor și faptelor caracteristice principalelor procese și fenomenele istorice, precum și a abordărilor istoriografice legate de acestea. - Încadrarea principalelor texte istorice și istoriografice în contextele elaborării lor (genuri și tipuri de texte; grupări și scoli istoriografice).
Competențe transversale	<p>CT2: Transversale</p> <p>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea conținuturilor referitoare la trăsăturile generale ale comunităților preistorice în diversele epoci ale acesteia și dezvoltarea competențelor privind analiza acestora.
7.2 Obiectivele specifice	<p><u>A. Obiective cognitive</u></p> <p>Asimilarea trăsăturilor specifice ale fiecărei epoci preistorice din istoria României.</p> <p>Analiza evoluției diverselor societăți-culturi în epocile preistoriei și protoistoriei; definirea modelului tehnic de adaptare la mediul natural.</p> <p>Descifrarea cauzelor evoluției diferite a comunităților umane preistorice în spațiul actual al României.</p> <p><u>B. Obiective procedurale</u></p> <p>Operarea cu noțiunile de: <i>preistorie, epoca pietrei, tehnologie, artefact, invenție, inovație, adaptare, specific cultural</i>. Culturi arheologice.</p> <p>Analiza critică a izvoarelor arheologice în vederea desprinderii concluziilor privind evoluția comunităților umane.</p> <p>Sinteza principalelor caracteristici ale fiecărei epoci preistorice și ilustrarea acestora cu activități specifice.</p> <p><u>C. Obiective atitudinale</u></p> <p>Manifestarea interesului pentru cunoașterea, protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic, ca vector important în reconstituirea epocilor</p>

	preistorice. Dezvoltarea spiritului de inițiativă în domeniul cercetării preistoriei și protoistoriei prin participare la sesiuni de referate și comunicări științifice, cercetări arheologice derulate prin facultate sau muzee etc.
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Introducere. Coordonatele spațiului românesc.	2	Prelegerea intensificată	Titluri bibliografie
2	Evoluția parametrilor mediului în cuaternar.	2	Expunerea	Materiale
3	Periodizare și cronologia preistoriei în România.	2	Explicația	PowerPoint
4	Metodologia cercetării. Istoricul cercetărilor. Personalități și epoci.	2	Dezbaterea Conversația	Film documentar Titluri
5	Epoca pietrei – caracterizare generală. Importanța pentru civilizație.	2	Prelegerea intensificată	bibliografie Materiale
6	Paleoliticul. Antropogeneza. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, fildeș, dinți, cochilii etc.).	2	Expunerea Explicația Dezbaterea Conversația	PowerPoint Film documentar
7	Paleoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subsistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	2		
8	Epipaleoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, dinți, cochilii etc.).	2		
9	Epipaleoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subsistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	2		
10	Mezoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, dinți, cochilii etc.).	2		
11	Mezoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subsistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	2		
12	Neo-eneoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, fildeș, dinți, cochilii etc.).	2		
13	Neo-eneoliticul. Ceramica și metalurgia. Alte	2		

	meșteșuguri.			
14	Neo-eneoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subzistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoekonomiei.	2		
Bibliografie:				
<p>Comșa E., <i>Neoliticul pe teritoriul României. Considerații</i>, București, 1987 (pdf)</p> <p>Dumitrescu, Vladimir; Vulpe, Alexandru – <i>Dacia înainte de Dromihete</i>, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988</p> <p>Păunescu Al., <i>Evoluția uneltelor și armelor de piatră cioplită pe teritoriul României</i>, București, 1967</p> <p>Păunescu Al., <i>Paleoliticul și mezoliticul teritoriului cuprins între Carpați și Dunăre</i>, București, 2000</p> <p>Petrescu-Dîmbovița Mircea; Vulpe Alexandru (coord.) – <i>Istoria românilor. I. Moștenirea timpurilor îndepărtate</i>, Academia Română. Secția de Științe Istorice și Arheologie, Ed. Enciclopedică, București, 2001</p> <p>Preda, Constantin (coord.) – <i>Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României</i>, vol. I-III, A-Q, Ed. Enciclopedică, București, 1996-1999</p> <p>Colecțiile revistelor de specialitate: <i>Dacia, Studii și cercetări de istorie veche și arheologie, Argesis, Studii de preistorie</i></p> <p>Seria volumelor: <i>Materiale și cercetări arheologice</i></p> <p>Resurse digitale</p> <p>Revista Argesis a Muzeului Județean Argeș, articole și studii privind epoca pietrei, vol. 18-23 http://www.muzeul-județean-arges.ro/editura-ordessos/argesis-studii-si-comunicari/seria-istorie</p> <p>Revista Buletinul Muzeului Județean Teleorman, articole și studii privind epoca pietrei, vol. 1-7 http://www.muzeuleleorman.ro/publicatii%20BMJ TSA.html</p> <p>Cronica cercetărilor arheologice din România 1999-2014, rapoarte de cercetare privind epoca pietrei http://www.cimec.ro/arheologie.html www.cimec.ro</p> <p>O civilizație necunoscută: Gumelnița http://www.cimec.ro/arheologie/gumelnita/cd/default.htm</p> <p>Cucuteni-Poduri http://studium.ugal.ro/ARTICOLE_STUDIUM/ARTICOLE_STUDIUM8/801_CHIRIAC.pdf</p> <p>Tehnologia procesării materialelor litice și a materiilor dure animale, exemplificări, arheologie experimentală http://www.ginellames.fr/fr/accueil/</p> <p>Proiectul DanubiOs, Muzeul Județean Galați, Colecția de artefacte eneolitice din materii dure animale http://migl.ro (Proiecte AFCN, Digitizarea patrimoniului MDA)</p>				
8.2. Aplicații: Seminar / Laborator / Teme de casă		Nr.	Metode de	Observații

		ore	predare	Resurse folosite
1	Introducere. Coordonatele spațiului românesc.	1	Prelegerea intensificată Expunerea Explicația Dezbaterea Conversația	Titluri bibliografie Materiale PowerPoint Film documentar
2	Evoluția parametrilor mediului în cuaternar.	1		
3	Periodizare și cronologia preistoriei în România.	1		
4	Metodologia cercetării. Istoricul cercetărilor. Personalități și epoci.	1		
5	Epoca pietrei – caracterizare generală. Importanța pentru civilizație.	1		
6	Paleoliticul. Antropogeneza. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, fildeș, dinți, cochilii etc.).	1		
7	Paleoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subzistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	1		
8	Epipaleoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, dinți, cochilii etc.).	1		
9	Epipaleoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subzistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	1		
10	Mezoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, dinți, cochilii etc.).	1		
11	Mezoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subzistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	1		
12	Neo-eneoliticul. Culturi arheologice. Conținutul și evoluția culturii materiale. Parametrii tehnologiei. Achiziționarea și transformarea materiilor vegetale (lemn, fibre), minerale (materii dure litice, argilă, minereuri neferoase), animale (os, corn, fildeș, dinți, cochilii etc.).	1		
13	Neo-eneoliticul. Ceramica și metalurgia. Alte meșteșuguri.	1		
14	Neo-eneoliticul. Relevarea modului specific al inserției diverselor tipuri de industrii în achiziția și gestiunea resurselor de subzistență, în organizarea habitatului etc. Coordonatele paleoeconomiei.	1		

Bibliografie:

Beldiman, Corneliu – *Istoria veche a românilor. Datele*, București, 2005
 Comșa E., *Neoliticul pe teritoriul României. Considerații*, București, 1987 (pdf)
 Dumitrescu, Vladimir; Vulpe, Alexandru – *Dacia înainte de Dromihete*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988
 Păunescu Al., *Evoluția uneltelor și armelor de piatră cioplită pe teritoriul României*, București, 1967
 Păunescu Al., *Paleoliticul și mezoliticul teritoriului cuprins între Carpați și Dunăre*, București, 2000
 Petrescu-Dîmbovița Mircea; Vulpe Alexandru (coord.) – *Istoria românilor. I. Moștenirea timpurilor îndepărtate*, Academia Română. Secția de Științe Istorice și Arheologie, Ed. Enciclopedică, București, 2001
 Preda, Constantin (coord.) – *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, vol. I-III, A-Q, Ed. Enciclopedică, București, 1996-1999
 Colecțiile revistelor de specialitate: *Dacia, Studii și cercetări de istorie veche și arheologie, Argesis, Studii de preistorie*
 Seria volumelor: *Materiale și cercetări arheologice*

Resurse digitale

Revista Argesis a Muzeului Județean Argeș, articole și studii privind epoca pietrei, vol. 18-23
<http://www.muzeul-județean-arges.ro/editura-ordessos/argesis-studii-si-comunicari/seria-istorie>

Revista Buletinul Muzeului Județean Teleorman, articole și studii privind epoca pietrei, vol. 1-7
<http://www.muzeuleleorman.ro/publicatii%20BMJ TSA.html>

Cronica cercetărilor arheologice din România 1999-2014, rapoarte de cercetare privind epoca pietrei
<http://www.cimec.ro/arheologie.html>
www.cimec.ro

O civilizație necunoscută: Gumelnița
<http://www.cimec.ro/arheologie/gumelnita/cd/default.htm>

Cucuteni-Poduri
http://studium.ugal.ro/ARTICOLE_STUDIUM/ARTICOLE_STUDIUM8/801_CHIRIAC.pdf

Tehnologia procesării materialelor litice și a materiilor dure animale, exemplificări, arheologie experimentală
<http://www.ginellames.fr/fr/accueil/>

Proiectul DanubiOs, Muzeul Județean Galați, Colecția de artefacte eneolitice din materii dure animale
<http://migl.ro> (Proiecte AFCN, Digitizarea patrimoniului MDA)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

În măsura posibilităților, studenții vor fi încurajați să participe la sesiuni științifice, la dezbateri pe probleme de preistorie, cercetări arheologice, workshop-uri, lansări de carte etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3
-----------------------	----------------------------------	--------------------------------	-------------

			Pondere din nota finală
10.4 Curs	Tratarea calitativă a subiectelor de examen, analiza acestora conform baremului de notare	Examen scris	60%
10.5 Seminar / Laborator / Tema de casă	Analiza produselor și a intervențiilor studentului în activitățile de seminar. Realizarea unui referat științific, pentru elaborarea căruia se vor folosi cel puțin 3 surse bibliografice.	Evaluare formativă Evaluarea produselor de activitate	40%
10.6 Standard minim de performanță	Cerințe pentru nota cinci Competențe minime care dovedesc parcurgerea materiei cursului (identificarea principalelor caracteristici ale etapelor preistorice studiate)		
10.7 Standard maxim de performanță	Competențe care dovedesc însușirea cunoștințelor care dovedesc parcurgerea materiei; Formarea abilităților și deprinderilor de a obține informația, a o prelucra, de a ajunge la o perspectivă personală asupra problematicei; Capacitatea de a argumenta și de a elabora un material cu caracter științific.		

Data completării 26septembrie 2017	Titular de curs (asociat): Conf. univ. dr. Bărbulescu Constantin	Titular de curs (asociat): Conf. univ. dr. Cociș Sorin	Data aprobării în Consiliul departamentului, ... septembrie 2016	Director de departament, (prestator)	Director de departament, (beneficiar),
--	---	---	---	---	---